

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členov senátu JUDr. Juraja Semana, JUDr. Petra Dukesa, JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jany Zemaníkovej, v právnej veci žalobkyne **JUDr. I.**, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu S. v konkurze, B., IČO: X., zastúpenej advokátom Mgr. Ing. V., proti žalovanému **O.**, IČO: X., o zaplatenie 5 410 686 Sk s prísl., ktorá sa viedla na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 68 Cb 86/97, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2007 č. k. 2 Obo 54/06-121, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2007 č. k. 2 Obo 54/06-121 sa **z r u š u j e** a vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16.1.2006 č. k. 68 Cb 86/97-98 vyhovel žalobe a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 5 410 686 Sk s 18% úrokom z omeškania od 31.12.1999 až do zaplatenia a 210 340 Sk titulom náhrady súdneho poplatku. Súčasne mu uložil zaplatiť na účet zástupcu žalobcu 47 300 Sk náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že medzi S. a spoločnosťou J. bola uzavretá 11.2.1994 úverová zmluva č. 49 v znení dodatkov č. 1 a 2, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 10 000 000 Sk. Úverová zmluva bola zabezpečená záručnou listinou z 10.12.1993, v spojení s dodatkom č. 1 z 12.1.1995. Z ich obsahu vyplýva, že spoločnosť V. preberá ručenie do výšky 12 mil. Sk podľa ust. § 303 a nasl. Obch. zák. z úverovej zmluvy z 11.2.1994. Žalovaný sa zaručil, že v prípade nedostatku finančných prostriedkov v požadovanej výške umožní žalobcovi inkaso na bežnom účte ručiteľa aj na úkor debetu na bežnom účte. Rovnako v dodatku č. 1 k záručnej listine z 12.1.1995, ktorý bol uzavretý medzi žalovaným a spoločnosťou V. sa žalovaný zaviazal, že v prípade porušenia splátkového plánu úveru č. 49 umožní v prospech žalobcu vykonať prednostné inkaso nesplatennej časti úveru z bežného účtu ručiteľa, vykonať prednostné inkaso nesplatennej čiastky úveru z bežného účtu ručiteľa, teda spoločnosti V., a to až do debetu tohto účtu. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalovaný sa jednostranným vyhlásením z 12.1.1995 zaviazal, že v prípade porušenia splátkového plánu úveru č. 49 umožní žalobcovi vykonať prednostné inkaso nesplatennej časti úveru z bežného účtu spoločnosti V., a to až do debetu tohto účtu. Je nesporné, že týmto písomným vyhlásením žalovanému vznikol záväzok, ktorý bol povinný na výzvu žalobcu splniť za predpokladu, že záväzok nebol splnený pôvodným dlžníkom, t.j. spoločnosťou J. Súd dospel k záveru, že žalovaný si záväzok nesplnil, preto žalobcovi vznikla škoda až do výšky nesplatennej sumy, a preto žalobe vyhovel.

Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd, vec prejednal a rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 420 680 k náhrady trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že úprava inštitútu bankovej záruky má vo vzťahu k úprave ručenia povahu osobitnej úpravy. Ide o zabezpečovací prostriedok, ktorý je výlučne upravený v Obchodnom zákonníku. V zmysle § 313 Obchodného zákonníka banková záruka vzniká písomným vyhlásením banky v záručnej listine, že uspokojí veriteľa do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba (dlžník) nesplní určitý záväzok, alebo sa splnia

iné podmienky určené v záručnej listine. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcom predložená listina nemá požadované náležitosti, preto ju nemohol považovať za bankovú záruku. Uviedol, že z obsahu predloženej „záručnej listiny“ z 10.12.1993 vyplýva, že ide o ručiteľské vyhlásenie ručiteľa V. podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka veriteľovi – S. Dodatok ručiteľského vyhlásenia uvedený v tomto vyhlásení, ani dodatok č. 1 k záručnej listine z 12.1.1995 neobsahuje vyhlásenie žalovaného o plnení, oznamuje záväzok „umožnenia inkasa“. Tieto dokumenty obsahujú úpravu záväzkového vzťahu žalovaného a ručiteľa V. z mandátovej zmluvy. Neobsahujú ani výšku bankovej záruky, t.j. záväzok zaplatiť určitú peňažnú čiastku, spravidla na prvú výzvu a určenie osoby, v prospech ktorej by sa mala banková záruka vydávať. Odvolací súd dospel k záveru, že predmetná listina nemá náležitosti ručiteľského vyhlásenia vo vzťahu účastníkov tohto konania. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že žalovaný nie je v spore pasívne legitimovaný titulom bankovej záruky, ani ručiteľského vyhlásenia. Obsah predloženej listiny nasvedčuje úprave práv a povinností medzi ručiteľom žalobcu, t.j. spoločnosťou V. a žalovaným z mandátnej zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou V. a žalovaným. Žalovaný nie je v žiadnom záväzkovom vzťahu so žalobcom, porušením ktorého by žalobcovi vznikla škoda, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že napriek náležitému ospravedlneniu právneho zástupcu pojednávanie neodročil, ale vec rozhodol bez jeho prítomnosti. Tvrdí, že v danom prípade neprítomnosť zástupcu žalobcu bola vopred ospravedlnená z dôvodu pracovnej neschopnosti a zároveň zástupca požiadal o odročenie pojednávania. Súčasne k dovolaniu pripojil žiadosť o ospravedlnenie neúčasti a odročenie pojednávania zo 7.2.2007 a lekárske potvrdenie.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, dovolanie prejednal a po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní, ktoré bolo postihnuté niektorou z procesných väd, vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p. Jedným z takých nedostatkov je aj skutočnosť, ak postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktorého dôvodu sa žalobca v dovolaní dovoláva.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Medzi práva, ktoré účastníkom konania zaručuje procesný predpis, patrí aj právo účastníka zúčastniť sa pojednávania a na ňom uplatniť svoj vplyv na priebeh a výsledok konania. Aby mohol účastník konania reálne využiť procesné práva, ktoré mu dáva procesný predpis, musí mať možnosť zariadiť si svoje osobné záležitosti tak, aby sa mohol pojednávania zúčastniť.

V prejednávanvej veci sa pojednávanie odvolacieho súdu konalo 7.2.2007. Zástupca žalobkyne faxovým podaním zo 7.2.2007 svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a požiadal o odročenie pojednávania. Z obsahu zápisnice z pojednávania odvolacieho súdu zo 7.2.2007 vyplýva, že žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila a jej právny zástupca sa ospravedlnil, súd však žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovet, vec prejednal v neprítomnosti účastníka a jeho právneho zástupcu.

Vzhľadom na uvedené v prejednávanej veci došlo k procesnej vade, lebo odvolací súd bez výslovného súhlasu žalobkyne prejednal vec v neprítomnosti jej zástupcu, ktorý sa z dôležitého dôvodu (zdravotný dôvod) ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. Ide o vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania a je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. apríla 2008

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu